

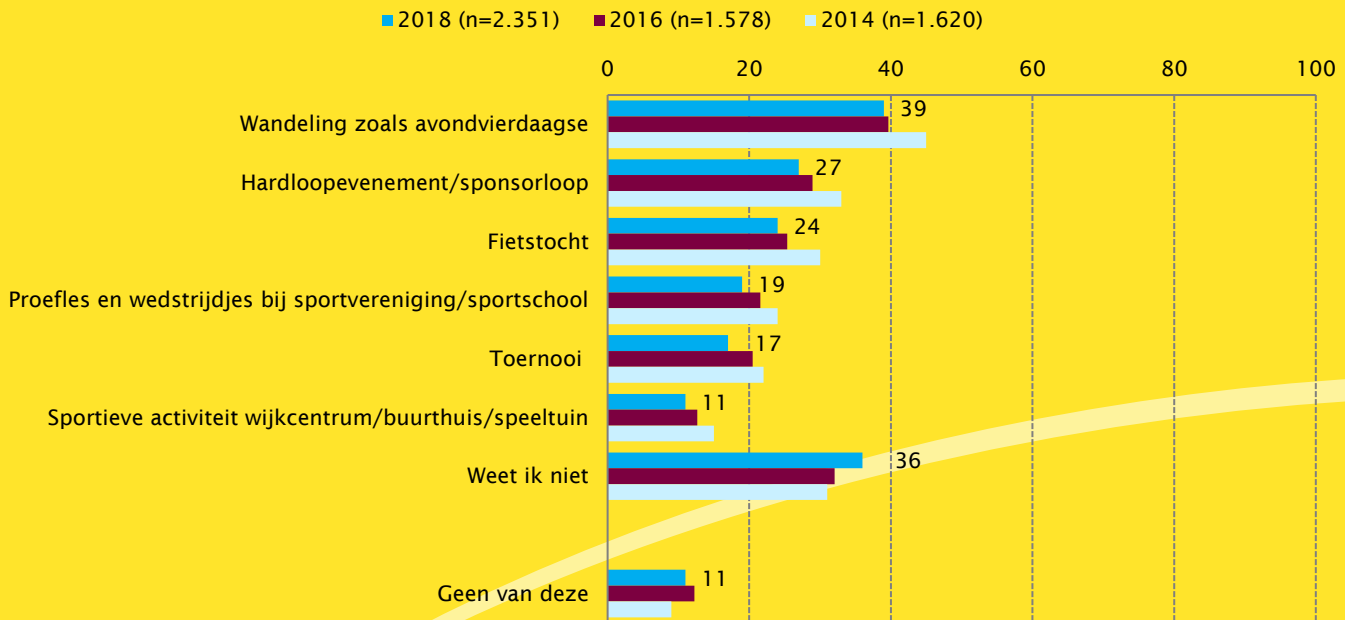
Sport en bewegen in de buurt (2018)

Bekendheid en tevredenheid met lokale sportieve activiteiten

Factsheet 2018/16

Caroline van Lindert & Anouk Brandsema

Figuur 1. Bekendheid met sport- en beweegactiviteiten in of vanuit de buurt in de afgelopen twaalf maanden, per jaar (in procenten, bevolking 16-80 jaar, meer antwoorden mogelijk, excl. activiteiten < 10%)

Sport en Bewegen in de Buurt

Doel van het beleidsprogramma Sport en Bewegen in de Buurt is realiseren dat voor iedere Nederlander een passend sport- en beweegaanbod in de buurt aanwezig is. Dit programma loopt van 2012 t/m 2018. Om te achterhalen of meer mensen bekend zijn met en deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten in de buurt, is in 2014, 2016 en 2018 een bevolkingsonderzoek uitgevoerd via het Nationaal SportOnderzoek (NSO) van het Mulier Instituut. In dit factsheet worden de resultaten van de meting in 2018 gepresenteerd en (indien relevant) worden deze resultaten met vorige metingen vergeleken.

Bekendheid sportaanbod in de buurt

Een aanzienlijk deel van de buurtbewoners geeft aan niet te weten of het afgelopen jaar sportieve activiteiten in hun buurt zijn georganiseerd (36%, figuur 1). Twee derde (64%) geeft wel aan op de hoogte te zijn van sportieve activiteiten in hun buurt, maar de algemene bekendheid met dit soort activiteiten is sinds 2014 licht afgenomen (68% in 2014). Een op de tien buurtbewoners geeft aan dat geen activiteiten worden georganiseerd, gelijk aan voorgaande jaren.

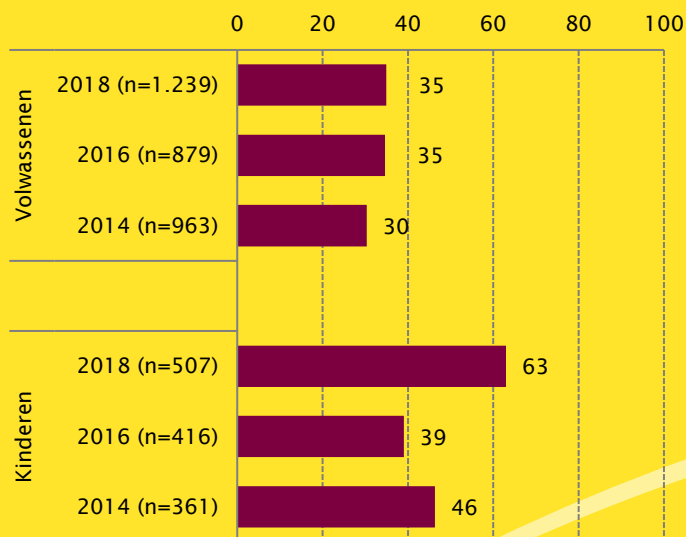
Wandelingen (39%), hardloopevenementen (27%) en fietstochten (24%) zijn net als in 2014 en 2016 de meest bekende activiteiten.

De buurtbewoners wisten op verschillende manieren van het bestaan van de activiteiten af. Ze zijn vooral via kranten, website of lokale televisie (55%) of via een aanplakbiljet, folder/brief (41%) op de hoogte gebracht (niet in figuur). Ook familie, vrienden, bekenden (23%), buurtgenoten (19%) en werknemers of vrijwilligers van lokale instellingen (10%) spelen hierin een rol. Ten opzichte van vorige metingen is weinig veranderd.

Onbekendheid ontwikkeling aanbod

Ruim de helft van de buurtbewoners (57%) geeft aan niet te weten hoe het aanbod van georganiseerde sport- en beweegactiviteiten zich in de afgelopen vier jaar heeft ontwikkeld. Dit is meer dan in 2016 (49%). 12 procent van de buurtbewoners is van mening dat het aanbod (sterk) is toegenomen en 4 procent geeft aan dat het aanbod is afgenomen. In 2016 was nog 9 procent van mening dat het aanbod was afgenomen.

Figuur 2. Deelname aan sport- en beweegactiviteiten in of vanuit de buurt in de afgelopen twaalf maanden, per jaar (in procenten, bevolking 16-80 jaar, basis is buurtbewoners die bekend zijn met aanbod)

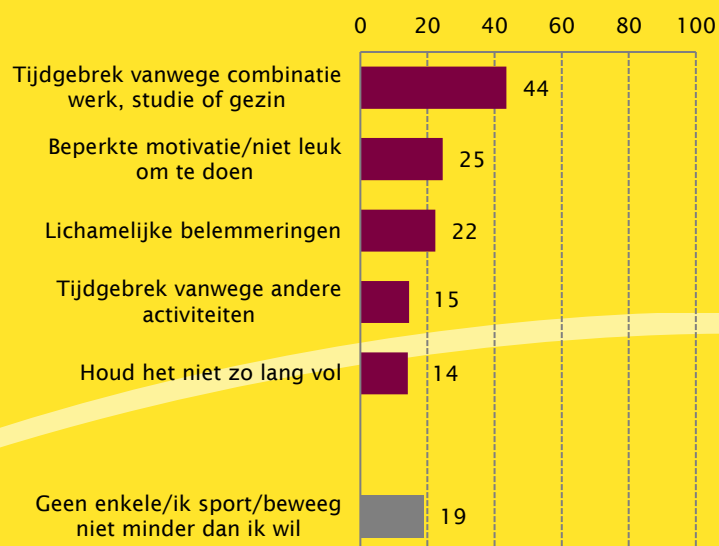
Meer buurtbewoners nemen deel aan sportaanbod

Twee derde van de volwassenen (65%) die bekend zijn met sport- en beweegactiviteiten in de buurt nemen niet deel aan deze activiteiten. Een derde neemt wel deel, gelijk aan 2016 (figuur 2). Kinderen nemen volgens hun ouders (die bekend zijn met het aanbod) beduidend meer deel aan sport- en beweegactiviteiten in de buurt dan voorgaande jaren. Een verklaring kan liggen in de meetmomenten van het onderzoek. In 2018 vond deze plaats in mei, wanneer veel kinderen deelnemen aan wandelvierdaagsen en aan het eind van het schooljaar diverse sportactiviteiten plaatsvinden (meting 2016 was maart en meting 2014 was april).

De meeste volwassenen nemen deel aan wandelingen (15%) en fietstochten (10%, niet in figuur). Kinderen nemen vooral deel aan wandelingen (34%), doen mee aan een toernooi (15%), volgen proeflessen/spelen wedstrijdjes bij de sportvereniging (15%) of doen mee aan een hardloopevenement (14%).

De sport- en beweegactiviteiten zijn volgens twee derde (63%) van de buurtbewoners niet op een specifieke doelgroep gericht. Hierin is een afname te zien ten opzichte van eerdere metingen (71% in 2016; 77% in

Figuur 3. Ervaren belemmeringen om minder te sporten of bewegen dan gewenst (in procenten, bevolking 16-80 jaar, meer antwoorden mogelijk, excl. belemmeringen < 14%, n=1.620)

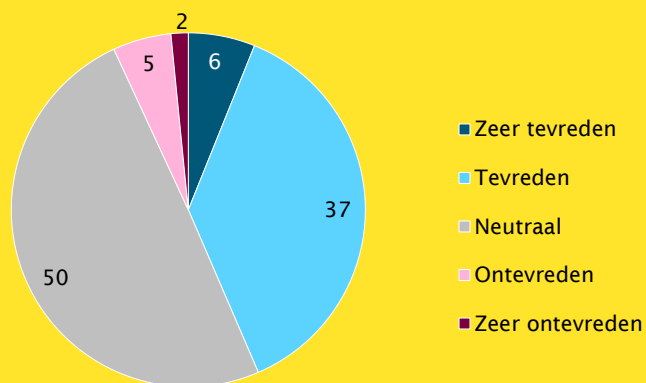

2014). Ten opzichte van 2014 is volgens buurtbewoners het aanbod in 2018 iets meer gericht op specifieke groepen, zoals kinderen (resp. 25% en 30%) en ouderen (resp. 11% en 15%). 11 procent weet niet op welke doelgroep het sportieve aanbod is gericht.

Belemmeringen

Een vijfde (19%) van de volwassenen ervaart geen belemmeringen waardoor ze minder sporten en bewegen dan ze zouden willen (figuur 3). Dit percentage is over de jaren gelijk gebleven. De meeste buurtbewoners ervaren tijdgebrek (vanwege werk, studie of gezin), hebben beperkte motivatie (jongeren vaker dan ouderen), of sporten minder vanwege lichamelijke belemmeringen (ouderen vaker dan jongeren). In voorgaande metingen ervaarden buurtbewoners meer belemmeringen rondom lichamelijke beperkingen (27% in 2016 en 2014, niet in figuur). Daar staat tegenover dat in 2018 meer buurtbewoners aangeven sporten en bewegen niet zo lang vol te houden (14% in 2018; 8% in 2016; 5% in 2014).

Figuur 4. Tevredenheid over mogelijkheden om in of vanuit de buurt deel te nemen aan sport- en beweegactiviteiten volgens buurtbewoners (in procenten, bevolking 16-80 jaar, n=2.351)

Lichte afname tevredenheid over mogelijkheden

Bijna de helft van de buurtbewoners (44%) is (zeer) tevreden over de mogelijkheden om aan sport- en beweegactiviteiten in de buurt deel te nemen (figuur 4). Dit is een kleine afname ten opzichte van 2016 (48%) en 2014 (51%). In 2018 staan meer buurtbewoners neutraal tegenover deze stelling (50%; was 44% in 2016). 7 procent is (zeer) ontevreden over de mogelijkheden. Dit is ongeveer gelijk aan de metingen in 2014 en 2016.

Drie kwart van de buurtbewoners ervaart geen omstandigheden die het minder aantrekkelijk maken om te sporten of bewegen in de buurt (76% voor volwassenen, 77% voor kinderen, niet in figuur). Wanneer negatieve omstandigheden worden ervaren, dan gaat dit over het aanbieden van geen leuke sport- en beweegactiviteiten (9% volwassenen, 8% kinderen); de onmogelijkheden voor bepaalde sporten in de wijk of buurt (8% volwassenen, 6% kinderen); of dat er voor kinderen geen trapveldjes of speelplekken in de buurt zijn (7%).

Sport- en beweegmogelijkheden

De helft van de volwassenen (49%) geeft aan gebruik te maken van de openbare ruimte als ze sporten of bewegen, gevolgd door een sportschool (27%), zwembad

Figuur 5. Bekendheid met één of meer speciale functionarissen die sport- en beweegactiviteiten organiseren of stimuleren in de buurt (in procenten, bevolking 16-80 jaar, n=2.351)

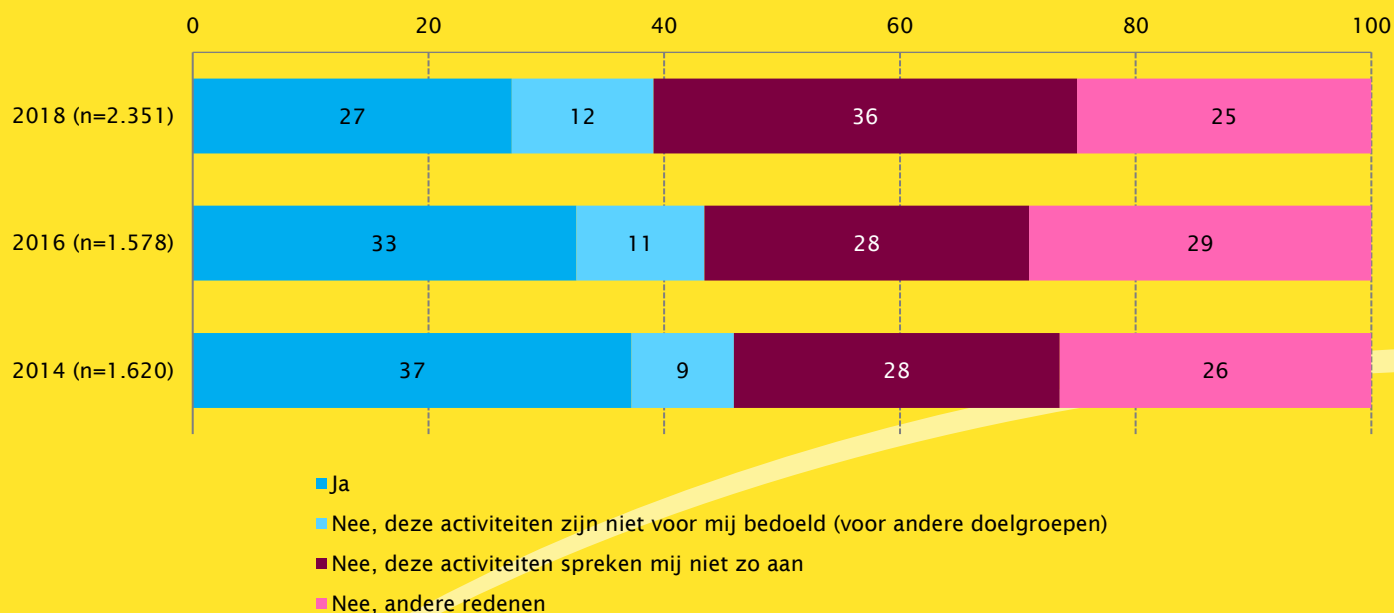

(17%) en een sporthal (11%). Een kwart van de buurtbewoners (24%) maakt van andere mogelijkheden gebruik. Kinderen maken het meest gebruik van het zwembad (33%), de openbare ruimte (34%) en sportvelden (33%). Ten opzichte van 2016 maken kinderen veel minder gebruik van deze sport- en beweegmogelijkheden. Dit komt waarschijnlijk doordat in 2018 de antwoordoptie 'geen van deze' is toegevoegd. Een vijfde van de kinderen maakt van andere (of geen) sport- en beweegmogelijkheden gebruik.

(On)bekendheid functionaris

Volgens twee derde (64%) van de buurtbewoners is een sportvereniging betrokken bij sport- en beweegactiviteiten in de buurt. Een derde denkt aan een speciale organisatie (34%), een gemeente (33%) of een school (29%). Daarnaast worden andere betrokkenen genoemd zoals een buurt- of dorpshuis (18%), individuele/actieve buurtgenoten (18%) of een speciale sport-/beweegfunctionaris (12%). Op de vraag of burgers één of meer speciale functionarissen kennen die in hun buurt of dorp sport- en beweegactiviteiten organiseren of stimuleren, heeft een vijfde van deze functie gehoord (figuur 5). Bijna de helft weet het niet en een derde heeft nog nooit van deze functie gehoord. In Nederland zijn ruim 5.000 van deze sportfunctionarissen actief (Van Stam e.a., 2018).

Figuur 6. Intentie deelname aan sport- en beweegactiviteiten in of vanuit de buurt in de komende jaren, per jaar (in procenten, bevolking 16-80 jaar)

Afname intentie deelname

Minder buurtbewoners denken de komende jaren deel te nemen aan sport- en beweegactiviteiten dan voorgaande jaren (figuur 6). In 2018 denkt een kwart deel te nemen aan sport- en beweegactiviteiten ten opzichte van een derde in 2016 en 2014. Ruim een derde geeft aan niet deel te zullen nemen omdat de activiteiten hen niet aanspreken. Dit is beduidend meer dan voorgaande jaren. Daarnaast zegt een op de tien buurtbewoners geen intentie te hebben om deel te nemen aan activiteiten, omdat deze niet voor hen maar voor andere doelgroepen zijn bedoeld.

Naarmate buurtbewoners vaker sporten, hebben zij vaker de intentie om deel te nemen aan het sport- en beweegaanbod (niet in figuur). Het aandeel buurtbewoners dat onbekend is met het sport- en beweegaanbod in de buurt is met de jaren gegroeid (zie ook figuur 1). Het is aannemelijk dat buurtbewoners minder intentie hebben om deel te nemen wanneer zij niet bekend zijn met het aanbod.

Conclusie

Over het algemeen laten de resultaten door de jaren heen een wisselend beeld zien voor de bekendheid en tevredenheid met het lokale sportieve aanbod. Zowel de bekendheid met sport- en beweegactiviteiten als de intentie om aan deze activiteiten deel te nemen is in vergelijking met 2016 en 2014 afgenomen. Een verklaring voor deze afname is er niet en vraagt voor verder onderzoek. De daadwerkelijke deelname aan de activiteiten is niet veranderd, voor kinderen is hij zelfs toegenomen. Mensen lijken minder tevreden met de mogelijkheden in de buurt om te sporten en bewegen, maar benoemen niet meer belemmeringen of nadelen bij deze mogelijkheden.

Verantwoording

Het panel van het Nationaal SportOnderzoek (NSO) is een representatieve groep in de leeftijd van 16 tot 80 jaar. In de jaren 2014, 2016 en 2018 zijn vragen opgenomen over Sport en Bewegen in de Buurt. Eerdere resultaten van de jaren 2014 en 2016 zijn reeds in een factsheet gepubliceerd (Pulles & Van Lindert, 2016).

Bron

De resultaten zijn ook gepubliceerd in de Voortgangsrapportage monitor Sport en Bewegen in de Buurt 2018.